ОФФШОР БҮСИЙН ТУХАЙ ОЙЛГОЛТ, ОФФШОР БҮСЭД КОМПАНИ БАЙГУУЛАХ, ХӨРӨНГӨ ЭЗЭМШИХТЭЙ ХОЛБООТОЙ ХАРИЛЦАА БОЛОН ТӨРИЙН ӨНДӨР АЛБАН ТУШААЛТАН ОФФШОР БҮСЭД ДАНС НЭЭХ, ХӨРӨНГӨ ЭЗЭМШИХ, АШИГЛАХЫГ ХЯЗГААРЛАХ АСУУДЛААРХ БУСАД ОРНУУДЫН ТУРШЛАГА

(Харьцуулсан судалгаа)

Ц.Норовдондог (Ph.D), Д.Байгалмаа,
Ч.Онончимэг, Г.Билгээ

АГУУЛГА

Оршил

Судалгааны хэсэг
1. Оффшор бүсийн тухай ойлголт, оффшор бүсэд компани байгуулах, хөрөнгө эзэмшихтэй холбоотой харилцааны талаарх лавлагаа мэдээлэл
2. Оффшор бүсэд үйл ажиллагаа явуулах эрх зүйн зохицуулалт
3. Төрийн өндөр албан тушаалтан оффшор бүсэд данс нээх, хөрөнгө эзэмших, ашиглахыг хориглох тухай эрх зүйн зохицуулалт

Хавсралт. ОХУ-ын Төрийн өндөр албан тушаалтнуудын жагсаалт

Ашигласан материал

ОРШИЛ

Судалгаанд захиалагчдын хүсэлтийн дагуу оффшор бүсийн тухай ойлголт, тодорхойлолт болон оффшор бүс ба оффшор бүс дэх компани, банк, банк бус санхүүгийн байгууллага, банкинд данс эзэмших, ашиглах зэрэг асуудлуудаар ерөнхий ойлголт өгөх, зарим орны оффшор бүсийн холбогдох хууль тогтоомжуудыг харьцуулан судлах зорилго тавив. Мөн төрийн өндөр албан тушаалтанд оффшор бүсэд банкинд данстай байх, үл хөдлөх хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалахыг хориглохтой холбоотой харилцааг тусгайлан зохицуулсан хууль эрх зүйн зохицуулалт бусад оронд бий эсэх, энэ талаарх дэлхий нийтийн хандлага ямар байгааг олдсон мэдээллийн хувьд харьцуулан судлах зорилт тавив.

Судалгааны хамрах хүрээ

Захиалагчаас ирүүлсэн хүсэлтийн дагуу судалгааны ажлыг гүйцэтгэхдээ дараах асуудлуудыг тодруулахыг зорьсон болно. Үүнд:

- Оффшор бүсийн тухай ойлголт, тодорхойлолт
- Оффшор бүсэд компани байгуулах, банк, банк бус санхүүгийн байгуулагад данс нээх
- Энэ талаарх гадаадын зарим орны төрийн бодлого, эрх зүйн зохицуулалт
- Төрийн өндөр албан тушаалтан оффшор бүсэд данс нээхийг хориглох тухай бусад орнуудын эрх зүйн зохицуулалтыг судлах

Судалгааны үр дүн

Судалгаанд хамрагдсан 9 орны хувьд ихэнх нь (7) өндөр хөгжилтэй, санхүүгийн зах зээлийн хөгжил нь төлөвшсөн орнууд /зарим нь оффшор бүстэй/ байх тул оффшор бүсэд төрийн өндөр албан тушаалтан данс нээх, үл хөдлөх хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалахыг хориглосон эрх зүйн зохицуулалт үндсэндээ байхгүй байна. Иймд оффшор бүсийг албан ёсоор хүлээн зөвшөөрсөн буюу оффшор бүсийг харьяалж байгаа орнуудын оффшор бүсэд компани байгуулахыг зөвшөөрсөн эрх зүйн зохицуулалтын жишээ болгон БНХАУ-ын Засаг захиргааны онцгой бүс болох Макаогийн холбогдох хуулийн зохицуулалтыг дэлгэрэнгүй байдлаар судлав. */Судалгаанаас үзнэ үү/*

Харин оффшор бүсэд төрийн өндөр албан тушаалтан данс нээх, үл хөдлөх хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалахыг хориглосон эрх зүйн зохицуулалттай орны жишээ болгон ОХУ-ын туршлагыг судалж, **"Зарим категорийн хүмүүст ОХУ-ын газар нутгаас гадуур гадаадын банкинд данс нээх, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалах, олон улсын санхүүгийн хэрэгсэл худалдан авах, ашиглахыг хориглох тухай"** ОХУ-ын Төрийн Думаар 2013 оны 4-р сарын 24-нд батлагдсан хуулийн албан бусаар орчуулж хавсаргав.

Мөн Украйн улс энэ чиглэлийн хязгаарлалт хийхийг зорьж байгаа тул 2013 оны 11-р сард Украйны Дээд Рада-д өргөн барьсан хуулийн төслийн талаарх мэдээллийг судалгаанд оруулав.

Судалгааны үр дүнг тоймлон дараах дүгнэлтийг хийж болохоор байна. Үүнд:

1/ Өндөр хөгжилтэй орнуудын тухайд: Төрийн өндөр албан тушаалтнууд өөрийн орноос гадуур гадаадын банкинд данстай байх, үл хөдлөх хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалахыг хориглохтой холбоотой харилцааг тусгайлан зохицуулсан хууль эрх зүйн зохицуулалт бий эсэх, энэ талаарх хандлага ямар байгааг дэлхийн зарим өндөр хөгжилтэй орнууд, тухайлбал, Их Британи, Франц, Герман, Финланд, Украйн, Өмнөд Солонгос, АНУ зэрэг орнуудын хувьд авч үзлээ. Эдгээр орнуудад энэ талаар тавьсан ямар нэгэн хориг, тусгайлсан эрх зүйн зохицуулалт олдсонгүй.[74] Өөрөөр хэлбэл, төрийн албан тушаалтнууд гадаадад үл хөдлөх хөрөнгөтэй байх, гадаадын банкуудад данстай байхыг тусгайлсан хуулиар хориглоогүй гэж дээрх орнуудын хувьд хэлж болохоор байна. Эдгээр орнуудын хувьд төрийн албан тушаалтнууд нь гадаадад эзэмшиж буй актив, дансныхаа талаар эрх бүхий байгууллагад тодорхой мэдээлэх үүрэгтэй.

2/ Хуучин социалист буюу хөгжиж буй орнуудын хувьд: Төрийн өндөр албан тушаалтнууд өөрийн орноос гадуур гадаадын банкинд данстай байх, үл хөдлөх хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалахыг хориглохтой холбоотой харилцааг тусгайлан зохицуулсан хууль эрх зүйн зохицуулалтыг бий болгох хандлага ажиглагдаж байна. Тухайлбал, ОХУ, Украйн улсын хувьд авлига, хээл хахууль, ашиг сонирхолын зөрчлөөс сэргийлэх, эдийн засгийн болон мөнгө угаах зэрэг гэм хэрэгт төрийн өндөр албан тушаалтан холбогдохоос урьдчилан сэргийлэх үүднээс төрийн өндөр албан тушаалтнуудыг гадаадад өмнө нь нээсэн дансаа хаалгах, байршуулсан хөрөнгөө эргүүлэн татах, ил тодоор тайлагнах зэрэг үүрэг хариуцлага хүлээлгэсэн тусгайлсан хууль батлан гаргаж, цаашид гадаадын банкинд данс нээх, үл хөдлөх хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалахыг хориглосон байна.

ОХУ-ын Ерөнхийлөгчийн зарлигаар энэхүү хуулийн зохицуулалтанд хамрагдах Төрийн өндөр албан тушаалтнуудын жагсаалтыг батлагдсан бөгөөд хууль хүчин төгөлдөр болсноос

[74]"Российская газета" - Федеральный выпуск №5859 от 15 августа 2012 г. Тодруулга: "Российская газета" - ОХУ-ын Засгийн газрын албан ёсны хэвлэл бөгөөд түүний статусыг Холбооны хуулиар зохицуулсан байна. Эх сурвалж: http://www.rg.ru/gazeta/2012/08/15.html

хойш 3 сарын дотор жагсаалтад хамрагдсан албан тушаалтнууд гадаадын банкинд байгаа дансаа хаалгах, үнэт зүйлс болон бусад санхүүгийн хэрэгсэлээ хадгалуулах, эзэмшихийг зогсоох үүрэгтэй.

Украйнд 2013 оны 11-р сард төрийн өндөр албан тушаалтанд гадаадын банкинд данстай байхыг хориглох тухай хуулийн төслийг өргөн бариад байна. Энэхүү хуулийн төслийн агуулга нь ОХУ-ын хуультай төстэй бөгөөд хэрэв хууль батлагдвал Украйны төрийн албан тушаалтнууд хилийн чанадад данс нээх, үнэт цаас, үл хөдлөх хөрөнгөтэй байхыг хориглохоор заажээ.

Концепцийн хувьд ийм төрлийн хуулийн зохицуулалт хийх шаардлага нь улс орны үндэсний аюулгүй байдлыг хангах, хөрөнгийн гадагшлах урсгалыг зогсоож дотоодын эдийн засагт чиглүүлэх, авлигаас сэргийлэх, гадаадад байгаа хөрөнгийг хууль ёсны болгож улс орондоо эргүүлэн татах зорилгоос үүдэлтэй хэмээн хуульд тодорхойлжээ.

/Дэлгэрэнгүйг судалгаанаас үзнэ үү/

СУДАЛГААНЫ ХЭСЭГ

1. ОФФШОР БҮСИЙН ТУХАЙ ОЙЛГОЛТ, ОФФШОР БҮСЭД КОМПАНИ БАЙГУУЛАХ, ХӨРӨНГӨ ЭЗЭМШИХТЭЙ ХОЛБООТОЙ ХАРИЛЦААНЫ ТАЛААРХ ЛАВЛАГАА МЭДЭЭЛЭЛ

Төрийн өндөр албан тушаалтнууд өөрийн орноос гадуур гадаадын банкинд данстай байх, үл хөдлөх хөрөнгө, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалахыг хориглохтой холбоотой харилцааг тусгайлан зохицуулсан хууль эрх зүйн зохицуулалт бий эсэх, энэ талаарх хандлага ямар байгааг дэлхийн зарим өндөр хөгжилтэй орнууд, тухайлбал, Их Британи, Франц, Герман, Финланд, Украйн, Өмнөд Солонгос, АНУ зэрэг орнуудын хувьд авч үзлээ. Эдгээр орнуудад энэ талаар тавьсан ямар нэгэн хориг, тусгайлсан эрх зүйн зохицуулалт байхгүй байна.[75] Өөрөөр хэлбэл, төрийн албан тушаалтнууд гадаадад үл хөдлөх хөрөнгөтэй байх, гадаадын банкуудад данстай байхыг хориглоогүй. Гэхдээ төрийн албан тушаалтнууд нь гадаад эзэмшиж буй актив, дансныхаа талаар эрх бүхий байгууллагад тодорхой мэдээлэх үүрэгтэй.

Их Британид, хэрэв Засгийн газрын төрийн албан тушаалтан өөрийн хөрөнгө, орлогын мэдүүлгийг бүрэн мэдүүлээгүй тохиолдолд эхлээд дотоод шалгалт хийх ба үүнийг тухайн албан хаагчийн ажиллаж байгаа яам хариуцна, эсхүл Ерөнхий сайд нь сайд нарын асуудал хариуцсан тусгай зөвлөхийг томилж шалгуулна. Шалгалтаар авлига, луйврын асуудал гарч ирвэл цагдаагийн байгууллагад шилжүүлнэ, өөрөөр хэлбэл, үүнтэй холбоотой зөрчлийг Эрүүгийн хуулиар зохицуулна.

Францын Парламент 2013 оны 9-р сард “Улс төрийн ил тод байдлын тухай” хуулийг[76] баталж, уг хуулийн дагуу 10-р сард бие даасан Олон нийтийн ил тод байдлыг зохицуулах дээд удирдлага[77] хэмээх байгууллагыг 1980-аад оны сүүлээр байгуулагдсан Улс төр дахь санхүүгийн ил тод байдлын хорооны[78] оронд байгуулагдсан байна. Тус байгууллага нь тодорхой сонгогдсон албан тушаалтан, ажилтан, албан хаагчдын санхүүгийн байдал, ашиг сонирхлын мэдүүлгийг хүлээн авах, шалгах, олон нийтэд хэвлэл мэдээллээр нийтлэх үүрэгтэй.

[75]“Российская газета” – Федеральный выпуск №5859 от 15 августа 2012 г. Тодруулга: “Российская газета” - ОХУ-ын Засгийн газрын албан ёсны хэвлэл бөгөөд түүний статусыг Холбооны хуулиар зохицуулсан байна. Эх сурвалж: http://www.rg.ru/gazeta/2012/08/15.html

[76]LOI organique n° 2013-906 du 11 octobre 2013 relative a la transparence de la vie publique. Эх сурвалж: http://www.legifrance.gouv.fr/

[77]Haute Autoritй pour la transparence de la vie publique.

[78]Commission pour la transparence financiиre de la vie politique.

Эдгээр албан тушаалтнуудын жагсаалтад Засгийн газрын гишүүд, тэдний орлогчид, парламентын гишүүд, сенаторууд, европарламентын гишүүд, Сайд нарын зөвлөлөөс томилдог өндөр албан тушаалтнууд, агентлагийн дарга нар, төрийн оролцоотой үйлдвэрийн газрын дарга нар, 20 мянгаас дээш хүн амтай хотын дарга нар, 100 мянгаас дээш хүн амтай томоохон хотуудын дарга нарыг оролцуулсан 7 мянга гаруй хүн хамрагдсан байна. Тус хороо нь тухайн албан тушаалд томилогдсон, эсхүл сонгогдсон этгээдийн дотоодод болон гадаадад байгаа хөрөнгө, санхүүгийн мэдүүлгийг ажил үүргээ эхлүүлэхээс нь өмнө авна. Албан тушаалтнууд хөрөнгө, орлогын мэдүүлгээ Олон нийтийн ил тод байдлыг зохицуулах дээд удирдлагад илгээх ба тус байгууллага нь хүлээн авсан мэдүүлгүүдийг холбогдох /тухайлбал, татварын/ байгууллагуудын мэдээлэлтэй тулгах, олон нийтэд нээлттэй мэдээллэх үүрэгтэй. Хэрэв мэдүүлгийг буруу мэдүүлсэн бол 3 жил хүртэл хорих ял, эсхүл 45 мянган еврогийн торгуультай.

Украйнд 2013 оны 11-р сард төрийн албан тушаалтанд гадаадын банкинд данстай байхыг хориглох тухай хуулийн төслийг өргөн бариад байна. Энэхүү хуулийн төсөлд тусгагдснаар төрийн албан тушаалтнууд хилийн чандад үнэт цаас, үл хөдлөх хөрөнгөтэй байхыг хориглохоор заажээ.

Оффшор/offshore гэдэг нь («эргийн гадна», «хилийн гадна» гэсэн англи үгнээс гаралтай) татвар төлөвлөлтийн хамгийн түгээмэл, үр дүнтэй аргын нэгд тооцогддог. Энэхүү аргын гол зарчим нь гадаад эзэмшигчтэй компаниудыг татвараас бүрэн болон хэсэгчлэн чөлөөлөх явдал юм. Ийм төрлийн эрх зүйн зохицуулалттай 60 шахам орон байх ба тэдгээрийн санал болгож байгаа татварын таатай нөхцөл, эрх зүйн баталгааг гадаадын хөрөнгө оруулагчид ашиглах сонирхол их байдаг байна.

Түүхээс: Анх “оффшор” хэмээх нэр томьёог АНУ-ын зүүн эргийн нэгэн сонинд 1950-иад оны сүүлчээр хэрэглэсэн бөгөөд тухайн үед АНУ-ын хувийн компаниудын нэг нь санхүү, хууль зүйн асуудлаас булташ, үйл ажиллагаагаа эдийн засгийн илүү таатай нөхцөлтэй газарт шилжүүлсэн тухай яригдсан аж. Гэхдээ оффшорын бүтэцийн хувьд орчин үед л яригдаж байгаа бус бөгөөд “Оффшор” хэмээх ойлголтыг эртний грекүүд ашиглаж байсан баримт байдаг байна.

Дундад зууны үед Италийн Ливорно, Триест, түүнчлэн Югославын Шибеник зэрэг газрууд оффшор бүс болж байсан төдийгүй XVIII зуунд чөлөөт худалдааны төвөөр Гибралтар болон Бангкок тодорч байсан бол XX зууны 30-аад оноос Люксембург, Панам, Нидерландын Антилийн арлуудад оффшор бүс бүрэлджээ[79].

Орчин үеийн эдийн засагт оффшор гэдэг ойлголт бий болж эрх зүйн харилцааг албан ёсоор зохицуулсан нь санхүүгийн бизнесийг татахтай холбоотой. XVIII зуунд Женев хотын зөвлөлөөс нэгэн хууль гаргасан байдаг.

Уг хуульд зааснаар банкирууд үйлчлүүлэгчдийнхээ дансыг бүртгэх ёстой. Гэхдээ тэд Хотын зөвлөлийн зөвшөөрөлгүйгээр энэхүү данс бүртгэлийг ямар ч этгээдэд задруулахгүй байх шаардлагатай аж. 1730-аад онд Германд болсон нийгэм, улстөрийн эргэлт, 1934 онд Швейцарт гаргасан Банкны нууцлалын хууль зэрэг нь Швейцар улсыг дэлхийн санхүүгийн нууцлалын төв болгож чадсан юм.

Европын баялаг болох хэдэн тэрбум ам.доллар дэлхийн хоёрдугаар дайны үед Швейцарийн банкинд аюулгүй байдлаар хадгалагдан үлдсэн түүхтэй. Энэ төрлийн бүсүүдийн үүсэл хөгжлийг Дэлхийн нэгдүгээр дайны дараах үе /Лихтенштейн Трастын хуулийг 1926 онд, Бермуд Оффшор компанийн хуулийг 1935 онд тус тус баталсан/-ээс эхлэн тоолдог бөгөөд Олон улсын валютын сангаас гаргасан албан ёсны жагсаалтад

79http://aoghs.org/offshore-exploration/offshore-oil-history/

дурдсанчлан өнөөдрийн байдлаар нийт 60 гаруй улсыг энэ төрлийн бүсэд хамруулан авч үздэг[80].

Оффшор бүс: гэдэг нь гадаадын /байнгын оршин суугч бус/ зээлийн байгууллага, бусад компани нь оффшорийн бүс байгуулсан улсын зүгээс үйл ажиллагаанд нь оролцохгүй эсхүл бага хэмжээгээр оролцох нөхцөлд тухайн оронд зориулан гадаад валютаар байнгын оршин суугч бус этгээдүүдтэй /гадаадын бие хүн, хуулийн этгээд/ гүйлгээ хийдэг хот, район, улсууд юм.

Оффшор бүсүүд дараах шинжийг агуулсан байна. Үүнд:

- татварын хөнгөлөлт;
- нэргүйгээр бизнес эрхлэх;
- валютын хязгаарлалтгүй ;
- компани бүртгүүлэхэд тавигдах шаардлага маш бага, хялбар;
- хувьцаа эзэмшигчдийн хурал хийх, санхүүгийн тайлагнал зэрэг нь маш энгийн;
- бусад хөнгөлөлт

Оффшор бүс гэдэг нь эдийн засгийн чөлөөт бүсээс ялгаатай ойлголт бөгөөд оффшор бүсэд компаниудад өөрийн нутгийн гадна үйл ажиллагаа явуулахыг зөвшөөрдөг бол эдийн засгийн чөлөөт бүсэд компаниудад тэнд үйл ажиллагаа явуулж байгаа учраас л хөнгөлөлт олгодог байна.

Оффшор бүсүүдийг Олон улсын валютын сан /ОУВС/, тухайн орны Төв банкууд тодорхой хэмжээгээр хянадаг байна. Хамгийн алдартай оффшор бүсэд Панам, Гибралтар, Кипр, Багамын арлууд, Ирланд, Лихтенштейн, Америкийн Делавэр муж улс багтана.[81]

Эдийн засгийн хамтын ажиллагаа, хөгжлийн байгууллага /OECD/ санхүүгийн луйврыг нуун далдлах боломж олгож байгаа орнуудын хар данс буюу жагсаалт гаргасан байна.

Хүснэгт 1.

	Нөхцөл	***Орнууд***
I жагсаалт	Татварын бодлого нь нээлттэй, мэдээлэл солилцох зарчмыг хүлээн зөвшөөрч хуулиндаа шаардлагатай өөрчлөлтүүдийг оруулсан орнууд	ОХУ, Европын холбооны гишүүн ихэнх орон, Япон, Хятад, Шинэ Зеланд, Өмнөд Солонгос, ӨАБНУ, Арабын нэгдсэн Эмират улс, Турк Улс
II жагсаалт	Татварын бодлого нь нээлттэй байх мэдээлэл солилцох зарчмыг хүлээн зөвшөөрсөн ч хуулиндаа өөрчлөлт оруулаагүй орнууд	Андорра, Багамын арлууд, Бахрейн, Гватемал, Гибралтар, Либери, Лихтенштейн, Монако, Панам, бас Карибын тэнгис, Номхон далайн арлын хэсэг улс
III жагсаалт	Дээрх зарчмуудыг хүлээж аваагүй орнууд	Мэдээлэл байхгүй

[80]http://petrowiki.org/History_of_offshore_drilling_units,
http://www.offshore-mag.com/index/about-us/history-of-offshore.html
[81]http://www.oecd.org/tax/exchange-of-tax-information/46244704.pdf

Хүснэгт 2. Оффшор бүсүүдийн жагсаалт

Европ	*Хойд Америк*	*Карибийн бүс*	*Номхон далайн бүс*
Их Британи	Канад	Антигуа ба Барбуда арлууд	Вануату
Гернси	Нью-Брунсуик	Антильскийн арлууд	Гонгконг
Гибралтар	АНУ	Кюрасао	Баруун Самоа
Жерси		Аруба	Кука арлууд
Ирланд		Багамийн арлууд	Лабуан
Кипр		Барбадос	Япон
Лихтенштейн		Белиз	
Люксекмбург		Бермудийн арлууд	
Мадейра		Британийн Виржинийн арлууд	
Мальти		Кайманы арлууд	
Монако		Невис ба Сент-китс	
Мэн арал		Панам	
Нидерланд		Тёркс ба кайкосын арлууд	
Швейцар			

Оффшор компани гэдгийг дараах байдлаар тодорхойлсон байна.[82]

Оффшор компани гэдэг нь тухайн улс орон, бүсэд амьдардаггүй ч компани байгуулж бизнес эрхэлдэг, гэхдээ энэхүү бизнес нь хууль бус үйлдэл биш бөгөөд аль ч улсад хэн ч байгуулж болохыг зөвшөөрсөн компани гэж ойлгож болно. Дэлхийд татварын маш таатай орчин бүрдүүлж, маш бага хэмжээний тогтмол хураамж төлж бизнес эрхлэх нөхцөлийг бүрдүүлсэн оффшор бүсүүдэд Британийн Виржинийн арал, Кэйманы арал, Люксембург, Кипр, Хонгконг зэрэг орон, бүс мужууд юм.

Улмаар татвар бага төлөхийн тулд эдгээр орнуудад оффшор компани байгуулах, олсон орлогоо шилжүүлэх, үйлчлүүлэгч нарт зуучлах зорилготой дамжуулагч, итгэмжлэгдсэн төлөөлөгч зэрэг бизнесийн шинэ төрлүүд хөгжиж иржээ. Ийнхүү хялбар аргаар компани байгуулж болдог, татвар бага төлдөг зэрэг нь хөгжлийнхөө явцад хүний өмнөөс компани байгуулж, төлөөлөн хариуцдаг үйлчилгээ болон төлөвшжээ.

Сүүлийн үед гадаадын иргэд өөрсдийн эзэмшдэг хувьцааг (үйл ажиллагааг) бусдаас нуух, өөрийн орондоо татвар төлөхгүй байх хандлага эрс нэмэгджээ. Үүнийг дагаад оффшор бүс бүхий орнуудын тоо ч өссөн байна.

Гадаадын иргэдийн хөрөнгө, орлого нэмэгдэж, оффшор бизнесийг сонирхохын хэрээр оффшор бүсийн хөгжил цэцэглэсэн байна. Оффшор компаниуд хэд хэдэн өвөрмөц онцлогтой. Тухайлбал, татвар төлөлтийг их хэмжээгээр бууруулсан, санхүүгийн болон үйл ажиллагааны нууцлалыг дээд зэргээр хангасан, зохион байгуулалттай, хууль ёсны статустай байх явдал юм. Өөрөөр хэлбэл оффшор компани нь гадаадын иргэний хяналтад байдаг, хилийн чанадад байгуулагдсан, биеэ даасан субьект юм.

Оффшор статус нь тус компанийн эзэмшлийн баримтыг чанд нууцлахад чиглэгддэг байна. Хувьцаа, хувь эзэмшигчдийг нэрээр нь бус, нэршлээр тэмдэглэдэг болохоор оффшор компани эзэмшигчдийн нууцлал хангагддаг. Учир нь бүртгэлтэй бичиг баримтад зөвхөн нэрлэсэн эзэмшигчдийн /төлөөлөгч, итгэмжлэгдсэн хүний/ нэрс л бичигддэг аж.

[82]http://business.rin.ru/cgi-bin/search.pl?action=view&num=52524&razdel=6

1. Оффшор компани[83] гэдэг нь бүртгүүлсэн орондоо аж ахуйн ажиллагаа явуулдаггүй компани бөгөөд тэдгээрийн эзэд нь эдгээр орны байнгын оршин суугч бус этгээдүүд байдаг байна. Ийм шаардлагыг компанийг бүртгэж байгаа орны зүгээс тавьдаг ба оффшор компанид ногдуулдаг татвар маш бага, эсвэл огт байхгүй, зөвхөн жил бүр багахан хэмжээний тогтмол хураамж авахаар зохицуулсан байдаг байна.

2. Оффшор компани гэдэг нь хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани, хувьцаат компанийн хэлбэртэй ААН, тухайн орны компаниудаас ялгаатай нь татвараас бүрэн болон хэсэгчлэн чөлөөлөгддөг, гэхдээ тухайн орондоо орлого олдоггүй байх ёстой, компанийн эзэд болон захирлууд нь тухайн орны иргэн бус байх ёстой гэсэн шаардлага тавигддаг байна.

Оффшор компани байгуулснаар тухайн компани өөрийн оронд байгаа компанийн татвар төлөлтийг хуулийн хүрээнд ихээхэн бууруулж чадах бөгөөд ингэснээр ашиг, орлогын татвар, хүн амын орлогын албан татвараас бүрэн чөлөөлөгдөх, ихээхэн хэмжээгээр бууруулах боломжтой болдог байна.

Оффшорын компани бүртгэдэг орнуудыг хоёр ангилдаг[84]. Үүнд:

1. Эдийн засгийн хөгжлийн түвшин өндөр биш, гэхдээ улс төрийн байдал нь харьцангуй тогтвортой байдаг жижиг улс, арлууд /Белиз, Багамын арал, Британийн Виргиний арал, Ванауту, Каймановын арал гэх мэт/.

Эдгээр улсууд санхүүгийн үйл ажиллагаагаа тайлагнах талаар ямар ч шаардлага тавьдаггүй, санд жил бүр тогтоосон хураамж оруулахыг шаарддаг нь цорын ганц шаардлага. Тэдгээр оронд хувьцаа эзэмшигчид, захирлуудыг бүртгэдэггүй, компани эзэмшигчдийг дээд зэргээр нууцалдаг.

2. Оффшорын нэр хүндтэй, томоохон бүсүүд: Эдгээр бүсүүдэд оффшор компаниудаас санхүүгийн тайлан шаардаж, татварын хангалттай хөнгөлөлт олгодог. Эдгээр орнуудын хувьд Засгийн газар нь харьцангуй хатуу хяналт тавьж, захирлууд болон хувьцаа эзэмшигчдийг бүртгэнэ. Үүнд, Кипр, Хонгконг, Люксембург, Швейцар зэрэг улсууд багтана.

- *Оффшор компанийн эрх зүйн статус*[85]*:* Оффшор компани нь зарчмын хувьд бусад компаниас ялгаа байхгүй. Тус компани нь эрх зүйн бүрэн чадамжтай субьект бөгөөд бусад хуулийн этгээдүүдтэй тэгш эрхтэй гэрээ хийж, гадаадад төлөөлөл, салбартай байж болдог. Харин гол онцлох зүйл нь гадаадын иргэний оршин суугч бус статус юм. Энэ нь оффшор фирмийн удирдлага, оффис гадаадад байрлаж болох ба огт байхгүй ч байж болно гэсэн үг юм. Компанийн хувьд компанийн эзэмшигчид, захирлууд, дүрэм журам, банкны данс зэрэг хэд хэдэн төрлийн бүртгэлтэй бичиг баримтууд байх ёстой.

  Бүртгэлтэй оффис нь оффшор компанийн заавал үйл ажиллагаа явуулдаг оффис байх албагүй. Энэ нь зөвхөн эзэмшигч, эсвэл бусад этгээд оффшор компанийн төлөөлөгчтэй холбоо тогтоох хаяг аж. Үүнийг бизнесийн үйл ажиллагаандаа ашиглаж болохгүй.

[83]http://maizorig.wordpress.com/2010/07/20
[84]http://www.oecd.org/ctp/exchange-of-tax-information/42469606.pdf
[85]http://offschorbystro.ru/page/19267

Оффшор компанийг бүртгүүлэх, нээх: Энэ төрлийн компани нээхийн тулд итгэмжлэгдсэн гэрээнд гарын үсэг зурахад л хангалттай төлийгүй гэрээнд фирмийг удирдахаар итгэмжлэгдсэн этгээд эзэмшигчтэйгээ бүрэн тохиролцсоны үндсэн дээр гарын үсэг зурж болно. Ихэнх тохиолдолд оффшор компанийг хоёр баримтад гарын үсэг зурснаар байгуулсанд тооцож болдог. Үүнд корпорацийн дүрмийн дагуу компаниа бүртгүүлэх өргөдөл, компанийн дотоод дүрэм ордог. Эдгээр баримт олон нийтэд нээлттэй, эсвэл хаалттай аль нэг хэлбэрээр байна.

Бүртгэлийн баримтад жинхэнэ эзэмшигчдийн овог нэрийг заахгүй байж болдог бөгөөд харин үүний оронд дор хаяж хоёр нэрлэсэн этгээд байдаг ба үүгээр оффшор компанийн эзэмшлийн нууцлалыг хангадаг аж. Гэхдээ жинхэнэ эзэмшигчдийн ашиг сонирхлыг хамгаалсан бичиг баримтууд бүрдүүлдэг байна.

- Оффшор компанийн онцлог: Оффшор компани гэж татвар, хяналт, нууцлалын хамгийн таатай, хялбар нөхцөлийг санал болгож байгаа бүсэд байгуулагдан үйл ажиллагаа эрхэлж байгаа компанийг хэлдэг талаар дээр дурьдсан билээ. Хэдийгээр оффшор компанийг мөнгө угаах болон терроризмыг санхүүжүүлэх үйл ажиллагаанд ашиглах магадлал өндөр гэж үздэг боловч энэ төрлийн компаниар дамжуулан бизнесийн үйл ажиллагаа эрхлэх нь олон улсын худалдаа эрхлэх, хөрөнгө хамгаалах болон нууцлалыг хадгалах, татварын таатай орчинд ажиллах хамгийн оновчтой шийдлийн нэг хэвээр байсаар байна.

  Оффшорын хамгийн гол онцлог бол компаниа бүртгүүлсэн улсдаа татвар төлдөггүйд оршино. Мэдээж энэ тохиолдолд тус улсад үйл ажиллагаа явуулах ёсгүй. Гэхдээ оффшор компаниуд жил бүр тодорхой хэмжээний хураамж төлдөг. Түүнчлэн компанийг бүртгэсэн газрын татварын байгууллагууд нягтлан бодох бүртгэлийн тайлан тооцоог шаарддаггүй.

  Харин хоёр дахь шинж нь олон улсын бизнесийн компаниудад тусдаа хууль үйлчилдэг байна.

  Гурав дахь онцлог нь компанийн эзэмшигч, компанийн бүртгэл хариуцдаг төрийн байгууллагыг холбодог бүртгэлийн агентлаг үйл ажиллагаа явуулдаг. Үүнээс гадна компанийг бүртгэсэн хэмээн улсын хураамж төлөөд л болдог аж. Оффшор компанитай ажил хэргийн холбоо тогтоохын тулд гадаадын Засгийн газрын агентлагуудтай, эсвэл янз бүрийн банкуудтай шууд бус холбоо тогтоох, гадаадын өмгөөлөгч, компанийн нэгдсэн удирдлагын үйлчилгээг авах, оффшор корпорацийг бүрдүүлэх, удирдах чиглэлээр мэргэшсэн үндэсний компанийн үйлчилгээг ашиглах ёстой.

- Оффшор компаниуд хаана байрладаг вэ: Компаниудын өөртөө татах зарчмаар нь оффшор бүсүүдийг хоёр ангилдаг.

  Эхнийх нь, оффшор компаниуд бага хэмжээний татвар төлнө. Энэ ангилалд эдийн засгийн өндөр хөгжилтэй, татварын бага түвшинтэй улс орнууд ордог. Үүнд Англи, Гибралтар, Швейцар, Люксембург, Кипр зэргийг нэрлэж болно.

  Хоёр дахь, нь оффшор компанийн эздийг татвараас бүрэн чөлөөлдөг орнууд юм. Гэхдээ оффшор компаниуд бүртгэлтэй орныхоо Засгийн газарт татваргүй үйлдвэрлэл, хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагааныхаа лицензийн хураамжийг төлнө. Сонгодог оффшор гэгддэг энэ ангилалд Багамын арлууд, Британийн Виржинийн арлууд, Белиз, Ирланд, Лихтенштейн, Панам, Сейшел зэрэг ордог. Энд эдийн засгийн өсөлт тийм өндөр биш боловч найдвартай, тогтвортой улс орнууд гэгддэг.

Тиймээс эдгээр газарт бүртгүүлсэн оффшоруудад эдийн засгийн аюул нүүрлэнэ гэж айлтгүй аж. Хамгийн гол нь жил бүр оффшорын үйл ажиллагаа явуулсны хураамжаа төлөхөд л хангалттай. Эхний ангилалд төрөөс оффшорын бизнест хяналт тавьдаг бол энд оффшорын үйл ажиллагаа, захирлууд, хувьцаа эзэмшигчдийн тоог анхаардаггүй, оффшорын бүртгэлийг бүрэн нууцлалын байдалтайгаар явуулдгаараа онцлогтой. Ер нь дэлхийн томоохон бизнесмэнүүд эдийн засгийн тогтворгүй байдал, хөрөнгө оруулалтын үйл ажиллагаанд эрсдэл учирч болзошгүй гэсэн үүднээс оффшор бизнесийг сонгодог байна.

Оффшор компанийг дараах тохиолдолд байгуулдаг гэж үздэг ба үүнийг зорилгоор нь ангилвал[86]:

Хувилбар 1: Сейф

Жишээлбэл та тодорхой хөрөнгө хуримтлуулаад түүнийгээ аюлгүй газар байршуулах, түүндээ түргэн хүрч чаддаг байх, чөлөөтэй захиран зарцуулах, өөрийн орны улс төрийн тогтворгүй байдлаас зайлсхийхийг хүсч байна гэж бодъё. Үүний тулд найдвартай, тогтвортой улс оронд банк байх хэрэгтэй. Гэхдээ та өөрийн нэр дээр данс нээвэл нууцлал алдагдах магадлал өндөр тул /таны нэртэй зээлийн карт танд гадаадад дансыг шууд хэлж өгөх гэх мэт/ яах ёстой вэ?

Гарц нь оффшор компани байгуулах, та захирал, та компанийн дансыг захиран зарцуулах эрхтэй ч /таныг ээзн гэдгийг хэн ч мэдэхгүй/, энэ нь хуулиар хориглоогүй, мөн энэ компанийн хууль зүйн асуудлыг зөв сонгож чадвал, та өөрийнхөө бүх асуудлыг шийднэ гэж үздэг

Хөрөнгө хадгалах тал дээр Багамын арлын хамтын нийгэмлэг, Панам, Британи Виржинийн арлууд, Белиз, Кайкос илүү алдартай. Энэ зохицуулалтын өөр нэг давуу тал бол Их Британийн одоогийн болон өнгөрсөн үеийн колон орнууд нь харилцахад тохиромжтой, банк болон түншүүд нь сайн хүлээж авдаг байна.

Хувилбар 2: Таны бизнесийн оффшор оролцогч

Гадаад эдийн засгийн үйл ажиллагаа эрхэлдэг компанийн хувьд татварын таатай орчин, баримт бичгийн хялбар бүрдүүлбэр, санхүүгийн урсгалыг хурдасгах, үйл ажиллагааны найдвартай байдлыг хангах шаардлагатай болдог. Энэ тохиолдолд оффшор компани нь олон асуудлыг шийдвэрлэх гарц болдог. Өөрөөр хэлбэл дотоодын компани болон Олон Улсын бизнес хамтарч эрхэлдэг худалдагч, худалдан авагч хоорондын зуучлагч болдог.

Компанийн эздийн нууцлал хадгалагдаж, татвараас зайлсхийх боломжуудыг ашиглах болсон нь нууц биш бөгөөд энэ тал дээр төрийн зүгээс тавих хяналт сул, харьцангуй сүүлийн үед үүнийг бид ойлгож эхэлж байгаа гэж хэлж болно.

Жишээ: Ундаа савлах шугамыг импортлохдоо гааль болон НӨАТ төлөхгүйн тулд шугамыг оффшор компанийн нэр дээр авч, уг шугамыг нь оффшор /хамтарсан/ компанийн дүрмийн санд бүртгэдэг. Ингээд тоног төхөөрөмжийг лизингээр ашиглаж, лизингийн хүүг хилийн чанадад гаргадаг байна.

[86]http://business.rin.ru/cgi-bin/search.pl?action=view&num=52524&razdel=6

Хувилбар 3: “Оршин суугч - Хаана ч биш”

Мөн зарим орны хууль тогтоомжийн цоорхойг гадаадад томилтоор ажиллах үедээ татвар ногдуулахаас зайлсхийхэд ашиглаж болно. Гадаадад богино хугацаагаар явах үед тухайн хүн өөрийн орноос түр хугацаагаар явсан ч очсон газрын оршин суугч болохгүй. Хэрвээ хувь хүн 2 улсад байх хугацаагаа маш нарийн тооцсон тохиолдолд л энэ боломжтой.

Ийм байдлаар хувь хүн “оршин суугч-хаана ч биш статустай болж, орлогоо бүгдийг эсхүл заримыг нь татвар ногдуулахаас зайлсхийж болно.

Сүүлийн үед оффшорыг ашиглах зорилго нэлээд өөрчлөгдсөн. Урьд оффшор компаниудын хувьд капиталаа гаргахын тулд ашигладаг байсан бол одоо төлбөрийг тогтворжуулах, экспорт импортыг гэрээний үнээр зохицуулах, өөрийгөө санхүүжүүлэх, зохиогчийн эрхийг худалдах, валютын гэрээний үнийг төлөх, лизингээр тоног төхөөрөмж шилжүүлэх, ажилтан хөлслөх, түүхий эд нийлүүлэх, гадаадад үл хөдлөх эд хөрөнгө худалдан авах, түүнчлэн дэлхийн санхүүгийн зах дээр хөрөнгө оруулалтын болон ашгийн төлөө бизнес эрхлэхэд үр ашигтай хэрэгсэл болж байна.

Ямар улсуудад оффшор компаний бүртгүүлдэг вэ?

Өнөөдрийн байдлаар дэлхийд 60 орчим орны хууль тогтоомжид оффшор компанид татварын хөнгөлөлт олгохоор тусгасан. Эдгээрээс хамгийн нэр алдартай нь Панам, Гибралтар, Кипр, Багамын арлууд, Ирланд, Лихтенштейн, Америкийн Делавэр муж.

Эдгээр орнуудыг хэд хэдэн категорид хуваж болно.

1. Эдийн засгийн хөгжлийн түвшин өндөр биш хэдий ч улс төрийн хувьд боломжтой, тогтвортой арлууд. /Багамын арлууд, Британий Виргиний арлууд, Вануату, Сейшелийн арлууд гэх мэт/ Эдгээр арлуудын хувьд оффшор компанийн хувьд тайлагналтын ямар нэг шаардлага тавьдаггүй бөгөөд цорын ганц шаардлага нь төсөвт жилд тодорхой хураамж төлөх явдал юм. Энэ төрлийн орнуудын хувьд гол төлөв хувьцаа эзэмшигч захирлуудын бүртгэл хийдэггүй, тухайн компанийн талаарх нууцлал өндөр байдаг. Ийм компаниудыг гол төлөв сейфны зориулалт, санхүүгийн гүйлгээний зорилгоор ашигладаг.
2. Зарим оронд оффшор компаниудаас гадна энгийн буюу /onshore-оншор/ компаниудыг бүртгэдэг. Энэ нь гадаадын харьяат иргэний компани бөгөөд тухайн бүртгүүлсэн орондоо аж ахуй, бизнесийн үйл ажиллагаа явуулснаар татвараас чөлөөлөгдөх статусаа алдсан компаниуд юм. Ийм учраас, тухайн бүртгэлтэй оронд аж ахуйн үйл ажиллагаа явуулаагүй гэдгээ нотлохын тулд компаниуд жил бүр аудит хийлгэж санхүүгийн тайлангаа гаргаж өгдөг байхыг шаарддаг.

Ийм орнуудын хувьд, Засгийн газрын зүгээс арай хатуу хяналт тавьдаг. Тухайлбал, хувьцаа эзэмшигчид болон захирлын бүртгэл хийдэг гэсэн үг. Гэхдээ ийм бүсэд байгуулагдсан компаниудын нэр хүнд илүү өндөр. Энэ бол Кипр, Ирланд, Гибралтар, Люксембург, Швейцар гэх мэт.

3. Оффшор бүс огт биш боловч хэрэв тухайн орны хууль, тогтоомжийг дагаж мөрдөн, үйл ажиллагаагаа хуулийн дагуу хэрэгжүүлсэн тохиолдолд компанийн хувьд аль болох бага татвар төлөх боломжтой орнууд байна. Жишээлбэл, АНУ, Их Британи, Канад зэрэг орнуудад татвар хураамж төлөх, хувьцаа эзэмшигчид

болон захирлын бүртгэлийг хөтлөх боловч тогтоосон хэмжээний хураамжийг цаг хугацаанд нь төлснөөр аюулгүй, тайван үйл ажиллагаа явуулах бөгөөд эрх зүй, зохион байгуулалтын тогтолцоо маш сайн бүрдсэн байдаг. Ийм компаниудын хувьд өөрийн үйл ажиллагаа, бизнесийн нэр хүндийг авч явах, мөнгөө найдвартай хадгалах боломж бүрддэг.

Оффшор компани яаж ажилладаг вэ?:

Олон улсын эрх зүйн хувьд оффшор компани хуулийн этгээд бөгөөд үйл ажиллагаагаа бүртгүүлсэн орны хуулийн дагуу үйл ажиллагаагаа явуулдаг. Жишээ нь: Панамын компанийн хувьд зөвхөн Панамд татвар ногдуулна. Энэ компаний хувьд эзэд нь гадаадын харьяат байх бөгөөд компани нь Панамд үйл ажиллагаа явуулдаггүй бол компани нь оффшор статустай болж албан ёсоор ямар ч татвар ногдуулалтаас чөлөөлөгддөг. Ийм үед энэ компани нь бүртгүүлсэн оффшор бүсдээ татвар ногдуулах субьект болохгүй бөгөөд үндсэн үйл ажиллагаагаа явуулж байгаа орондоо татвар төлөгч байна.

Оффшор компанийг хаана бүртгүүлбэл зохистой вэ?

Компанийг хаана бүртгүүлэх, ямар улсад бүртгүүлэхийг сонгох нь тухайн компанийн хувьд цаашид үйл ажиллагаа явуулахаар төлөвлөж буй ажлын схемтэй шууд холбоотой. Зарчмын хувьд бүх улсыг оффшор компанид бага татвар ногдуулдаг, оффшор компанийг татвараас бүрэн чөлөөлөгддөг гэж хуваж болно.

Энэ тохиолдолд Засгийн газарт үйл ажиллагааны лиценз сунгасны хураамжийг төлдөг бөгөөд жилд энэ нь 300-400$-оос хэтрэхгүй. Бага татвар бүхий бүлэгт Европын орнууд, Швейцар, Люксембург, Лихтенштейн, Ирланд, Мальт гэх мэт орнууд багтдаг. Татвараас бүрэн чөлөөлөгддөг бүлэгт Төв Америкийн улсууд Панам, Багамын арал, Британий Виржиний арлууд, Белиз, Теркс, Кайкос, Кайманы арлууд. Европын компанийг бүртгэх, үйлчлэх нь 2-р бүлэгт хамаарч байгаа улсуудад компанид үйлчлэхээс нэлээд үнэтэй. Иймээс компани хаана бүртгүүлбэл дээр вэ, бүртгэх улс нь дээр дурьдсан аль бүлэгт хамаарах вэ, үйл ажиллагаа явуулж буй компаний бизнест хэр чухал вэ, ямар хэмжээний татвар төлхөд бэлэн байх вэ гэдгээс хамаарна.

Харин хэн тухайн компанийн захирал, хувьцаа эзэмшигч байж болох вэ: Бүртгэх улсын оршин суугч бус хувь хүн, хуулийн этгээд хэн ч байж болно. Компанийн эздийн доод тоо нь 1-3 ба зарим улсад хуулийн этгээдийг компаний захирал байхыг хязгаарладаг.

Оффшор компани бүртгүүлэхэд шаардлагатай баримт бичиг, дүрмийн сан болон нягтлан бодох бүртгэл ямар байх ёстой вэ?

Оффшор компанийн хувьд эзэд болон захирлууд нь хуулийн этгээд байх эсэхээс үл хамаарч компанийг бүртгүүлэхэд ямар ч бичиг баримт шаардахгүй. Гэсэн хэдий ч компанийн эздийн тухай мэдээлэл олонх оффшор улсад холбогдох хуулиар зохицуулагдах бөгөөд зарим орны хувьд компанийн эздийн нэрийг задруулбал эрүүгийн хариуцлага хүлээлгэхээр заасан байдаг. Компанийн эздийн тухай нээлттэй цөөн орны нэгд компаниа бүртгүүлсэн тохиолдолд бүрэн нууцлалыг нэрлэсэн хувьцаа эзэмшигч, захирлууд хангадаг.

Компанийг бүртгүүлэхээр сонгосон улсаас хамаарч 2 долоо хоногоос 1 сарын хугацаатай компанийн бүртгэлийн үйл ажиллагаа явагдах бөгөөд зарим тохиолдолд хэрэв “Бэлэн” компанийг худалдан авахад 1 цаг зарцуулах шаардлагатай болдог.

Компаний байгуулахад дийлэнх орны хувьд үүсгэн байгуулах баримт бичиг бэлтгэн гаргах, бүртгүүлэх үйлчилгээ хураамж нь 1000 ам.доллараас хэтрэхгүй байдаг бөгөөд хуулийн этгээдийн хаяг өгөх, компанийн албан ёсны төлөөлөгчийн үйлчилгээ жилд 500-900 ам.доллар байдаг.

Компанийн дүрмийн сангийг хувьд зарим Европын орноос бусад ихэнх улсад дүрмийн сан бүрдүүлэх, компанийг бүртгүүлэх үед ямар нэгэн хязгаарлалт байхгүй.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тайлагнал нь тухайн компанийн бүртгэх улсын хуулиар хийгддэг. Оффшор компани ямар нэг төрийн байгууллагад нягтлан бодох бүртгэлийн тайлан өгөхгүй. Гэхдээ хэдхэн тооны орны хувьд оффшор компаниас жил бүр аудитын тайлан гаргаж өгөхийг шаарддаг.

Оффшор компанийн дансны тухай ерөнхий мэдээлэл

Оффшор компани нь дэлхийн аль ч орны банкинд данс нээх боломжтой. Мөнгөн хөрөнгийн хүрэлцээтэй байдал, хөрвөх чадвар нь зөв бизнесийн маш чухал шинж юм. Мөнгөн хөрөнгийн эзэн /хувь хүн, хуулийн этгээд/ ямар ч үед өөрийн хөрөнгөө хүссэн хэмжээгээрээ захиран зарцуулах боломжтой байх ёстой. Үүнтэй холбоотойгоор ямар улсын ямар банк сонгох нь гадаадын компани байгуулах үед маш чухал асуудал байдаг.

Ямар банк сонгох вэ гэдэг асуудал зөвхөн компани төдийгүй хувь хүнд чухал бөгөөд тэдний орлого, мөнгөн хадгаламж, хөрөнгө оруулалтын үр дүнд бий болсон бүтээгдэхүүнүүдийг байршуулах, найдвартай хадгалах шаардлага хангасан банкыг сонгохыг эрмэлзэнэ. Харин “Улаан” паспорттой бизнесменд данс нээхийг бүх банк зөвшөөрөхгүй төдийгүй барууны банкуудын хувьд үүнээс гадна зөвлөмж гаргаж өгөхийг шаарддаг. Зөвлөмжийг тухайн банкинд нэр хүндтэй өмгөөлөгч /аудитор/, уг банкны том харилцагч, эсхүл санхүүгийн бусад байгууллагаар гаргуулдаг. Данс нээсний дараа олон банк модем, тусгай программ, интернэтийн тусламжтайгаар хөрөнгөө удирдах боломж олгодог. Эдгээр нь мөнгөн хөрөнгийн хөдөлгөөнийг хянах, гүйлгээг удирдах, бизнесийн үйл ажиллагаанд банктай төрөл бүрийн гэрээ, хэлцэл хийх боломжийг олгоно.

Компанийн эздийн тухай мэдээллийг хэн авч болох вэ?

Оффшор компанийг өөрт ашигтайгаар ашигласан кейс. Голландын электро техникийн “Филипс” концернийн хэрэгжүүлсэн схем нь оффшорын давуу талыг ухаалаг ашигласан тод жишээ юм. Бермудын арал дээр “Филипс” концерн даатгалын “Кингстоун Кэптив Иншуренс” нийгэмлэгийг нээсэн. Түүний цорын ганц үйлчлүүлэгч нь “Филипс” өөрөө байсан.

Голландын концерны эд хөрөнгө өндөр үнээр даатгагдсан бөгөөд эдгээр нь бизнесийн практикт устах, гэмтэх эрсдэл бага учир голдуу даатгуулах шаардлагагүй хөрөнгө байсан. Даатгалын хураамж Бермуд руу явдаг байсан. Тэндээсээ зээлийн хэлбэрээр Голландын толгой нийгэмлэг рүү ирдэг байв.

Даатгалын болон зээлийн төлбөр нь Филипсийн балансын ашгийг нэлээд бууруулж, 1 жилийн дотор татварын хэмнэлт 18 сая ам.доллараас болсон. Филипс өөрөө өөрийгөө даатгаснаа зарлаагүй бөгөөд ямар нэг байдлаар ил болсон ч хариуцлага хүлээхгүй. Өөрөөр хэлбэл, энэ хэлцэл нь хуулийн дагуу байсан.

Компанийн дэмжлэг

Хаана ч ялгаагүй компанийг дэмжих хэрэгтэй байдаг. Өөрөөр хэлбэл аудитын тайлан мэдүүлэг /хэрэгтэй газар нь/ өгөх, шаардлагатай татвар, хураамжийг төлөх, бүртгэлийн агентад үйлчилгээний төлбөр төлөх хэрэгтэй. Хэрвээ тухайн компани нь хуулийн дагуу бүх процедур явагдсан тохиолдолд тухайн компани бүртгэлд хэвээр үлдээнэ. Компани хуулийг дагуу үйл ажиллагаагаа явуулаагүй бол тодорхой хугацааны турш торгууль төлж бүртгэлд үлдэж болох болов ч дараа нь бүх үр дагаврын хамт бүртгэлээс хасагддаг. Компанийг сэргээж болох ч энэ нь шинээр бүртгүүлхээс хэд дахин үнэтэй байдаг.

Харьяатын тухай асуудал

Олонх улс өөрийн иргэд, хуулийн этгээдийн тухайн улс дотроо олж байгаа орлогод татвар ногдуулдаг. АНУ өөрийн татвар төлөгчдөөс тухайлбал, хуулийн этгээдээс харьяаллын үндсэн дээр бүх олсон орлогод нь татвар ногдуулдаг. Ямар хүчин зүйл компанийг аль нэг улсын харьяат болгодог вэ? Оффшор бүсийн олонх нь Англиийн хууль тогтоомжийн системийг дагадаг. Англиийн шүүхэд харьяатын асуудал анх 19-р зуунд хэрэглэгдэж байсан. Англиийн шүүхийн шийдвэрээр компанийг оффис бүртгэгдсэн газрын харьяат гэж үзсэн. Тэндээс компанийг захирлууд удирдаж байсан. Энэ хандлага нь харьяат бусыг тогтоох хоёр хувилбарыг бий болгосон.

- Гибралтар, Ирланд гэх мэт оффшор бүсэд харьяалагддаггүй атлаа бүртгэгдсэн компаниуд. Энд компанийг бүртгэсэн улсын оршин суугч биш этгээд удирдаж эзэмшдэг ба бүртгэсэн улсын нутаг дэвсгэр дээр компани үйл ажиллагаагаа явуулдаггүй, орлого олдоггүй гэсэн үг юм. Компани нь орлогын болон бусад бизнесийн татвар төлдөггүй. Ийм компанийг оршин суугч биш гэж ойлгоно.

- Оффшор бүсэд бүртгэгдсэн оффистой байх ба орон нутгийн захирлууд компанийг удирддаг, гадаад эзэмшигчтэй компаниуд. Олон оронд ийм компани нь жилийн төлбөрөө төлчихвөл оршин суугч компанийн татвараас чөлөөлөгдөх статустай болж болдог. Жишээ нь: иргэд оффшор бүсэд компанитай байж болно. Тэд өөрсдөө компаниа удирдаж, бүртгэсэн улсын бүх төрлийн татвар төлөхөөс чөлөөлөгдөх буюу цэвэр орлогод бага зэргийн татвар төлж болдог.

Хэрвээ компанийг мэргэжлийн захирлууд бүртгэсэн улсын оршин суугчид удирдвал, оршин суугч компанийн татвараас чөлөөлөх статусыг бүртгэсэн улсын Засгийн газрын жилийн хураамжийг төлснөөр олж авч болно. Хүчин төгөлдөр хууль тогтоомжид хөрөнгөө уян хатан удирдах боломжийг хязгаарлахыг эрхэмлэсэн ямар нэг өөрчлөлт оруулахыг байнга хянаж, нэн даруй мэдэрч байх шаардлагатай.

Хүснэгт 3. Оффшор компани байгуулахад тавигдах шаардлага-харьцуулсан мэдээлэл лавлагаа

	Жил тутмын бүртгэлийн төлбөр	Жилийн тайлангийн төлбөр	Гадаадын орлогод ногдуулах татвар	Өөрийн хөрөнгийн доод хэмжээ	Зөвшөөрөгдөх валют	Орон нутгийн захирал, менежер шаардлагатай эсэх	Хувь нийлүүлэгч, гүйцэтгэх удирдлагын хурал зохион байгуулах газар
Anguilla	US$ 230	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Bahamas	US$ 350	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Belize	US$ 100	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Bermuda	US$ 1,695	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Bermuda $	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
British Virgin Islands	US$ 300	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Cayman Islands	US$ 575	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Cook Islands	US$ 500	Тэг	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Costa Rica	US $ 40	US$ 50	Тэг	C 10,000	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Cyprus	Байхгүй	CYP 7	4.25%	CYP 1,000	CYP	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Denmark	Тэг	Тэг	Татвар ногдуулна	DKK 125,000	DKK/ Euro	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Gibraltar	Тэг	J 30	Байхгүй	J 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Hong Kong	US$ 600	US$ 200	Тэг	HK$ 2	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Hungary	HUF 1,500	Байхгүй	3 %	US$ 7,500	Forint	Олонх нь байх шаардлагатай	Хаана ч байж болно
Iceland	ISK 100,000	Байхгүй	5%	ISK 500,000	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Ireland	Байхгүй	IRJ 150	Харилцан адилгүй	IRJ 2	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Isle of Man	J 430	J 50		Байхгүй	Бүх төрлийн	-	Хаана ч байж болно
Israel	US$ 200	Тэг	Татваргүй	US$ 2	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Jersey	J 600	J 130	Тэг	J 2	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Labuan	RM 2,600	RM 100	3%	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Liberia	US$ 150	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Liechtenstein	CHF 1,000	Байхгүй	Орлогын 0.1%	CHF 50k	Swiss Franc	Нэг	Хаана ч байж болно
Luxembourg	Байхгүй	Тэг	Ердийн хувь хэмжээ	FLUX 1.25M	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Madeira	US$ 1,000	Байхгүй	Varies	Ъ 5,000	Escudo	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Malta	Байхгүй	Lm 50		Lm 500	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Marshall Islands	US$ 450	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Mauritius	US$ 1,500	Байхгүй	3%	US$ 2	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Netherlands	NLG333	Байхгүй	35%	NLG 40,000	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Nevis	US$ 220	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Niue	US$ 150	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Panama	US$ 350	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Saint Vincent	US$ 100	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно
Samoa	US$ 300	Байхгүй	Тэг	US$ 1	Бүх төрлийн	Шаардлагагүй	Хаана ч байж болно

Эх сурвалж: http://maizorig.wordpress.com/2010/07/20

2. ОФФШОР БҮСЭД ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ЯВУУЛАХ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ

МАКАОГИЙН ТУРШЛАГА

Макао улсыг[87] Португалиас Хятад руу шилжүүлэхээс 61 хоногийн өмнө буюу 1999 оны 10 сарын 13-нд "Оффшор хууль" (Offshore Law. Decree-law no. 58/99M)-ийг баталж, 1999 оны 11 сарын 1-ний өдрөөс мөрдөж эхэлсэн.

Макаогийн Оффшор хуулинд хэд хэдэн оффшор арга хэрэгслүүдийн зохицуулалтыг тусгасан ба тухайлбал, бизнес эрхэлж байгаа компаниуд, банк, даатгалын компаниуд, трастууд зэрэг оффшор байгууллагуудын зөвшөөрлийг баталгаажуулах гэх мэт.

Хууль батлах болсон шалтгаан нь Макаогийн нутаг дэвсгэр дээрх эдийн засгийн байдал нь гуравдагч орнуудын түвшин рүү чиглэж, дэд бүтэц түүн дотроо тээвэр, харилцаа холбоо сайжирч байгаа, 25/87/M тоот хууль[88] (Decree-law no. 25/87/M)-иар тодорхойлсон эхлэлийн загвар болох тухайн бүс нутаг дахь олон улсын бизнесийн төвийн хөгжлийг бататгах явдал байв. Ингэснээр санхүүгийн салбарт, зөвхөн зээлийн байгууллагуудад үйл ажиллагаа явуулахыг зөвшөөрөх төдий биш, бусад санхүүгийн байгууллагууд, санхүүгийн зуучлагчид, түүнчлэн даатгалын компаниуд, эдийн засгийн агентууд Макаогийн оффшор бүсэд үйл ажиллагаа явуулах боломж нээгдэнэ гэж үзсэн.

Мөн бусад хууль эрх зүйд өргөн хэрэглэгддэг трастын хөрөнгийн менежмент бүхий байгууллагын тогтолцоог хуульчлан тогтоохоос гадна оффшор борлуулалтын үйлчилгээ, туслах үйлчилгээг тодорхойлох асуудал байлаа.

Эдгээрийг нэгтгэн харахад, Макаог Олон Улсын Хөгжлийн Төв болгох зорилготойгоор энэхүү хуулийг баталжээ. Оффшор хууль (Offshore Law. Decree-law no. 58/99M) нь 7 бүлэг 80 зүйлтэй.

- Бүлэг I, II - нийтлэг заалтууд болон тодорхойлолтууд
- Бүлэг III - оффшорын санхүүгийн үйл ажиллагааны зохицуулалтыг тусгахдаа оффшор банк, оффшор даатгал, давхар даатгал болон каптив даатгал (captive insurance)-ын үйл ажиллагааг багтаасан.
- Бүлэг IV - оффшор трастын үйл ажиллагаа
- Бүлэг V - оффшор борлуулалтын болон туслах үйлчилгээнүүдийн талаарх зохицуулалт
- Бүлэг VI, VII - хориглох асуудлууд, шийтгэлийн арга хэмжээ, бусад шийдвэрлэх асуудлууд.

Оффшор хуулийн онцлог шинж чанар:

1. Зөвшөөрлийн системийг тусгасан. Макаод оффшор бизнесийн үйл ажиллагаа явуулахыг хүсэж байгаа компаниудад зөвшөөрөл авах процедурыг зааж өгсөн. Ингэхдээ хуулийн 3-р зүйл (prior authorization)-ээр заасан тодорхой шаардлагуудыг хангасан байх ёстой.
2. Оффшор байгууллагуудын төрлийг тодорхойлсон. Үүнд, Макаод бүртгэлтэй (offshore subsidiary), эсвэл гадаадад бүртгэлтэй (offshore branch) компаниудын аль нь ч зөвшөөрөл авахаар хүсэлт гаргаж болно. Ингэснээр тус хуулиар Олон улсын бизнесийн компани, тэдгээрт хөнгөлөлт эдлүүлэх шаардлага гэх мэт арга хэрэгслээрээ бүхэлдээ ялгаатай.

[87]Макао нь БНХАУ-ын тусгай захиргааны бүсийн нэг юм. Сувдан голын баруун эрэгт Хонгконг-оос 60 км-ийн зайтай оршдог. Хойд талаараа Гуандонг мужтай хиллэж, зүүн болон өмнөд талаараа өмнөд Хятадын далайгаар хүрээлэгддэг. XVI зууны дунд үеэс 1999 он хүртэл Португал улсын колончлолд байсан. 29.7 km² газар нутагтай, 568,700 орчим хүн амтай ба дэлхий дээрх хамгийн их хүн амын нягтаршилтай газар юм.

[88]58/99M тоот Оффшор хууль батлагдснаар тус хуулийн 79а заалтаар 25/87/M тоот хууль хүчингүй болсон.

3. Бизнесийн хүрээг тодорхойлсон. Оффшор борлуулалтын үйлчилгээ (экспорт, импорт), арын албаны туслах үйлчилгээ, оффшор санхүү, оффшор банк, оффшор даатгал болон давхар даатгал, оффшор итгэлцэлийн үйлчилгээтэй холбоотой компаниудыг зохицуулдаг.
4. Зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллагыг заасан. Үүнд санхүүгийн бус секторт зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллага нь Макаогийн Худалдаа, Хөрөнгө Оруулалтыг Хамгаалах Институт (Instituto de Promocao do Comercio e Investmento de Macau “IPIM”) ба санхүүгийн секторт зөвшөөрөл олгох эрх бүхий байгууллага нь Валютын Удирдлагын Газар (Autoridade Monetaria de Macau “AMCM”) юм.
5. Татварын хөнгөлөлт эдлүүлэхэд тодорхой нөхцөлүүдийг заасан. Нэгэнт тус бүс нутагт оффшор байгууллагыг үүсгэн байгуулж буй тохиолдолд үйл ажиллагаанд нь татвараас хөнгөлөх дэмжлэг үзүүлдэг. Үүнд тодорхой нөхцөлүүдийг заасан ба үүнийг доор дэлгэрэнгүйгээр оруулсан болно.

Макаогийн оффшор байгууллагуудыг хууль эрх зүйн зохицуулалтаараа Британийн Виржинийн арлын Олон Улсын Бизнесийн компаниуд болон Хонгконгийн компаниудаас зарим ялгаатай талуудыг хүснэгтээр харьцуулав.

Хүснэгт 4.

	Британийн Виржинийн арлын ОУ-ын бизнесийн компани	***Хонгконг компани***	***Макаогийн оффшор байгууллага***
Шүүх эрх мэдэл-хуулийн систем	Британи загвар буюу нийтлэг эрх зүй	Британи загвар буюу нийтлэг эрх зүй	Португал загвар буюу Иргэний эрх зүй
Зохицуулалтын хэрэгсэл	ОУ-ын Бизнесийн Компанийн Хууль (IBCA)-аар зохицуулдаг	Гонконгийн компанийн захирамж (HongKong Companies Ordinance)-аар компанийг зохицуулдаг.	Зөвшөөрлийн систем нь Макаогийн Оффшор хуулиар зохицуулагддаг.
Байнгын оршин суугчдын худалдаа	Зөвшөөрдөггүй	Зөвшөөрдөг	Зөвшөөрдөггүй
Валют	Аль ч төрлөөр	Аль ч төрлөөр	*MOP буюу Масаи pataca*
Хяналтын зөвшөөрөл	Компанийн бүртгэл	Компанийн бүртгэл	*IPIM эсвэл ACIM*
Оффис	Бүртгэгдсэн агентын хаяганд	Гонконг дахь аль нэг байранд	*Макаод оффистой байх ба 1 оффшор байгууллага 1 хаягтай байна.*
Хяналт, нягтлан бодох бүртгэл	шаарддаггүй	шаарддаг	*шаарддаг*
Худалдааны хязгаарлалт	ОУ-ын бизнесийн компанийн хууль (IBCA)-ийн 5 дахь заалтаас өөр хязгаарлалт тавиагүй	None, except prohibited by law	*Зөвхөн зөвшөөрөлтэй үйлдвэр*
Нэр	Бүтэн бичнэ.	Нэрний төгсгөлд “Ltd” тэмдэглэгээтэй байна.	*Нэр нь тусгайлсан илэрхийлэлтэй байна. Тухайлбал, “Macau commercial offshore”, “Macau auxiliary offshore” гэх мэт.*
Албан ёсны хэл	Англи хэл	Англи, Хятад хэл	*Хятад, Португал хэл*

Макаогийн Оффшорын Хуулийн I бүлгийн 2-р зүйлд заасан тодорхойлолтуудаас:

a) “Оффшор үйл ажиллагаа (offshore activity)” гэж pataca-аас бусад валютын тооцох нэгжээр, зөвхөн байнгын бус оршин суугчдийн дагаж мөрдөх гадаад зах зээл рүү чиглэсэн аливаа нэг эдийн засгийн үйл ажиллагаа юм.
b) “Оффшор бүс (offshore sector)” гэж Макаогийн нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулахыг зөвшөөрсөн, үйл ажиллагаа нь энэхүү хуулийн хүрээнд хэрэгждэг оффшор байгууллагууд юм.
c) “Оффшор байгууллага (offshore institution)” гэж хуулийн этгээд эсвэл бие даасан эрх зүйн статусгүй ч оффшор үйл ажиллагаа явуулж байгаа байгууллагыг хэлнэ.
d) “Оффшор охин компани (offshore subsidiary)” гэж Нутаг дэвсгэрийн хууль (Terrytory’s law)-ийн дагуу хуулийн этгээд болон бүртгүүлсэн, тэр нь хувь эзэмшдэг өөр байгууллагаар хянагддаг, эсвэл хууль ёсны, гэрээгээр хүлээсэн нөхцөлүүдтэй оффшор байгууллагыг хэлнэ.
e) “Оффшор салбар (offshore branch)” гэж бие даасан хууль эрх зүйн статусгүй оффшор байгууллага бөгөөд гадаадад бүртгэлтэй боловч салбар нь тус улсын нутаг дэвсгэрийн хуулийн дагуу үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллагыг хэлнэ.
g) “Оффшор борлуулалтын үйлчилгээний байгууллага (offshore commercial services institution)”: Засгийн газрын шийдвэрээр зөвшөөрөгдөж, албан ёсны хэвлэлд нийтлэгдсэн жагсаалт дахь аль нэг үйл ажиллагааг эрхэлж байгаа оффшор байгууллага.
h) “Оффшор туслах үйлчилгээний байгууллага (offshore auxiliary services institution)”: Оффшор охин компани, эсвэл гадаадад бүртгэлтэй байгууллагын салбар нь тэдний үүсгэн байгуулагдах зорилгоос хамаарах ба Засгийн газрын шийдвэрээр зөвшөөрөгдөж, албан ёсны хэвлэлд нийтлэгдсэн туслах үйлчилгээнүүдийн аль нэгэнд нь хамааралтай бол оффшор туслах үйлчилгээний байгууллага гэнэ.

Зөрчил, түүнд ногдуулах торгуулийн талаар:

Оффшор хуулийн VI бүлэгт зөрчил болон түүнд ноогдуулах торгуулийн талаар доор хүснэгтээр харуулвал:

Хүснэгт 5.

70-р зүйл	*Зөрчлүүд*	*Торгууль*	*Торгууль ноогдуулах бүрэн эрх*
1 (a)	V бүлэгт заасан зөвшөөрөлгүй оффшор үйл ажиллагаа явуулсан бол	MOP[89]100,000-500,000	IPIM
1 (b)	Хориглосон үйл ажиллагаа явуулсан бол	MOP75,000-300,000	IPIM
1 (c)	V бүлэгт заасан бизнесийг эхлүүлэх (commencement of business)-тэй холбоотой нээлтийн төлбөр төлөөгүй бол	MOP50,000-200,000	IPIM
1 (d)	Хуулийн дараах зүйлүүдийг зөрчсөн бол: 5 (Form of OI), 9 (Place of business), 10 (Official language), 20(name), 64 (name), 66 (submission of accounts), 15 (rules of conduct)	MOP20,000-100,000	IPIM

[89]Macao Pataca = 0.1251 US Dollar (1 MOP = 0.1251 USD), 2013 оны 12 сарын 17-ны байдлаар. http://www.currency.me.uk

Татварын хөнгөлөлтийн талаар:

Оффшор хуулийн 2-р зүйлээр татварын дэглэмүүдийг заасан бөгөөд оффшор байгууллагууд нь орлогын татвар (income tax), үйлдвэрлэлийн татвар (industrial tax), хөдлөх хөрөнгийн татвар (property tax), үл хөдлөх хөрөнгийн татвар (real estate tax), тэмдэгтийн хураамж (stump duty) гэх мэт татвар хураамжийн бүх төрлөөс бүрэн хөнгөлөлт эдэлдэг. Энэхүү татварын хөнглөлтүүдийг эдлэхэд зарим нөхцөлүүдийг заасан байна. Үүнд:

- Орлогын татварын хөнгөлөлтийг эдлэхдээ зөвхөн оффшор үйл ажиллагааны хэлэлцээрээс бий болсон орлоготой үед орлогын татвартай холбоотой зохицуулалтанд болзол тавьсан мэдүүлгийг баталгаажуулахыг шаардахгүй.
- Үйлдвэрлэлийн татварын хөнгөлөлт эдлэхдээ “Industrial Tax Regulations”-ын 8, 9-р зүйлүүдэд нийцүүлэн облигаци гаргасан оффшор байгууллагууд энэхүү хөнгөлөлтөнд хамрагдахгүй.
- Хөрөнгө нь оффшор бизнест хамаарахгүй бол хөнгөлөлт эдлэх болсноос хойш 5 жилийн дотор хөдлөх болон үл хөдлөх хөрөнгөтэй холбоотой татварын хөнгөлөлт эдлэхгүй.
- Тухайн бүсэд байнгын оршин суух зөвшөөрөлтэй менежерүүд болон өндөр мэргэшсэн түвшний ажилтнуудын цалин хөлснөөс авах мэргэжлийн татвар (professional tax)-ыг тухайн оффшор байгууллага үйл ажиллагаагаа эхлүүлсний дараах 3 дахь жилийн 12 сарын 31-ийг хүртэлх хугацаанд хөнгөлөлт үзүүлнэ.

Оффшор байгууллагын үйл ажиллагааны төлбөр:

Оффшор хуулийн 14-р зүйлд зааснаар Макаогийн нутаг дэвсгэр дээр үйл ажиллагаа явуулах зөвшөөрөл авсан оффшор байгууллага нь эхлэлийн (opening fee) болон үйл ажиллагааны (operating fee) гэсэн 2 төрлийн төлбөр төлнө. Эхлэлийн төлбөрийг үйл ажиллагааг анх эхлүүлэхээс өмнө төлөх бол үйл ажиллагааны төлбөрийг хагас жил тутамд төлнө.

Хүснэгт 6.

Оффшор борлуулалтын үйлчилгээний байгууллага	***Үйл ажиллагааны төлбөр***
Бүртгэгдсэн капитал: MOP25,000-100,000	MOP5,000
Бүртгэгдсэн капитал: MOP100,001-1,000,000	MOP10,000
Бүртгэгдсэн капитал: MOP1,000,0001-ээс дээш	MOP15,000
Оффшор туслах үйлчилгээний байгууллага	Үйл ажиллагааны төлбөр
Бүртгэгдсэн капитал: MOP25,000-100,000	MOP3,000
Бүртгэгдсэн капитал: MOP100,001-1,000,000	MOP6,500
Бүртгэгдсэн капитал: MOP1,000,0001-ээс дээш	MOP10,000

Зөвшөөрөгдсөн, хориглосон үйл ажиллагаа:

Макаогийн оффшор бүсэд тус хуулийн 2-р зүйлээр заасан санхүүгийн үйлчилгээ, траст менежмент, борлуулалтын үйлчилгээ, туслах үйлчилгээ зэрэг үйл ажиллагаа явуулахыг зөвшөөрсөн байдаг.

Харин оффшор институтын хориглох үйл ажиллагаанд байнгын оршин суугчид гадагш шилжүүлэг хийх, өөрөөр хэлбэл, үл хөдлөх хөрөнгийн худалдан авалт, түрээс, лизинг хийх, эсвэл худалдан авалтанд зээлийн баталгаа гаргах, барьцааг баталгаажуулах болон байнгын оршин суугчдтай холбоотой аль нэг төрлийн үйлчилгээ үзүүлэхийг хориглоно. Мөн дотоодын мөнгөн тэмдэгт (pataca)-ээр гадагш шилжүүлэг хийхийг хориглоно.

Гүйцэтгэх засаглалын тэргүүнээр батлагдсан оффшор байгууллагуудад зөвшөөрөгдсөн үйл ажиллагааны жагсаалт:

1. Худалдаа, үйлчилгээний төлөөлөгч (commercial and service agents)
2. Гадаадын орнуудад борлуулалтын үйл ажиллагаа (overseas selling activities)
3. Худалдаа мэдээллийн дамжуулалт (trade information dissemination)
4. Усан болон нисэх онгоцны удирдлага, менежмент (management and administration of ships and aircraft)
5. Баримт бичгийн үйлчилгээ (documentation services)
6. Хэрэглэгчдэд зориулсан дуудлагын төв (call centers for customer support)
7. Хяналт, хамгаалалт (investigation and security)
8. Техник хангамжийн зөвлөгөө (hardware consultant)
9. Программ хангамжийн зөвлөгөө (sowtware consaltant)
10. Өгөгдлийн боловсруулалт (data processing)
11. Өгөгдлийн сантай холбоотой үйл ажиллагаа (data base related activities)
12. Судалгаа, хөгжлийн үйл ажиллагаа (research and development activities)
13. Хууль зүйн үйлчилгээ (legal avtivities)
14. Нягтлан бодох бүртгэл, аудит, санхүүгийн зөвлөгөө (accounting, audit and fiscal consultant)
15. Менежмент, бизнесийн зөвлөгөө (management and business consultant)
16. Архитектор, инженерчлэл (architectural, engineering and related activities)
17. Туршилт, техникийн шинжилгээ (tests and technical analysis)
18. Сав баглаа боодол (packaging)
19. Арын алба (back offices)
20. Сургалтын хөтөлбөр (training programms)

Практикт, Оффшор хууль нь Макаогийн оффшор эдийн засгийг сайжруулахад хөрөнгө оруулалтыг татах бодит хэрэгсэл болж чадаж байна.[90] Судалгааны захиалгын хүрээнд тус хуулиас харахад Макаогийн оффшор банкуудад данс нээхэд тодорхой хязгаарлалтууд байхгүй байна.

Тус хуулиас ерөнхийд нь харахад үндсэн 3 зарчимд тулгуурласан байна. Үүнд:

- Оффшор байгууллага нь Макаогийн бус мөнгөн тэмдэгт ашиглах,
- Оффшор байгууллагын хэрэглэгчид нь Макаогийн бус оршин суугч байх,
- Оффшор байгууллага нь Макаогийн бус зах зээл рүү хандах ёстой.

3. ТӨРИЙН ӨНДӨР АЛБАН ТУШААЛТАН ОФФШОР БҮСЭД ДАНС НЭЭХ, ХӨРӨНГӨ ЭЗЭМШИХ, АШИГЛАХЫГ ХОРИГЛОХ ТУХАЙ ЭРХ ЗҮЙН ЗОХИЦУУЛАЛТ

Оросын Холбооны Улс

1999 оны нэгдүгээр сараас эхлэн Оросын ямар ч байгууллагын гадаад оффшортой ямар нэг төрлийн хэлцэл хийгдсэн тохиолдолд татварын шалгалтыг явуулахаар зохицуулсан бөгөөд энэ чиглэлээр “Гэмт хэргийн замаар олж авсан орлого, мөнгө угаахтай тэмцэх тухай” хуулийг батлан мөрдүүлж эхэлсэн. Дотоодын оффшорыг байгуулахад хамгийн том эрсдэл бол орон нутгийн захиргаатай зөрчилдөх явдал байдаг.

ОХУ-д хөнгөлттэй компани /Оросын оффшор компани гэхдээ жинхэнэ утгаараа оффшор компани биш боловч олон шинжээр оффшор компанитай төстэй, хөнгөлттэй компани ч гэж нэрлэдэг/ гэж байх ба Оросын бусад компани, үйлдвэрийн адил давхар татвараас

[90]Yvonne S W Fong (Director of Manivest Asia Limited)

зайлсхийх, олон улсын хөнгөлөлттэй гэрээнүүдийг ашиглах эрхтэй байдаг. Өөрөөр хэлбэл, Оросоос бусад улстай хийгдсэн давхар татварын гэрээг ашиглах эрхтэй байдаг гэсэн үг.

Ердийн гадаадын оффшор бол энэ гэрээний давуу нөхцөлийг эдэлдэггүй байна. Оросын хөнгөлттэй компани нь ямар ч улсад өөрийн төлөөлөгчийн газраа нээж болох ба тухайн улс Оростой татварын гэрээтэй бол энэ компани нь ОХУ-д хөнгөлөлттэй хувь хэмжээгээр татвар төлөх болно.

Оросын татварын хууль тогтоомж нь гадаадын оффшор компанид нэлээд хатуу хандах ба гадаадын ямар ч этгээдийн үйл ажиллагаанд саад тотгор учруулж байдаг. Учир нь Оросын компани нь орлогоо гадаадын компани руу шилжүүлэх үедээ гадаадын иргэдийн орлогын албан татварыг суутгаж, төсөвт төвлөрүүлэн шилжүүлэх үүрэгтэй байдаг. /Үүнд орлогын татвараас гадна НӨАТ хамаарна/. Хэрвээ гадаадын компани нь Оросын татварын байгууллагад бүртгүүлж, татвар төлөгчийн бүртгэлийн дугаар аваагүй бол гадаадын компанид мөнгө, ашиг орлого шилжүүлэх үед Оросын компани орлогын татвар болон НӨАТ-ыг суутган төсөвт шилжүүлэх үүрэг хүлээдэг.

Оросын хууль тогтоомж нь хялбар ойлгомжтой байдаг. Иймд хууль зөрчих, бусдад хууртагдах боломж бага, ойлгоход энгийн хялбар гэж үздэг тул ийм үйлдэл боллоо гэж үзэхэд шүүхэд процедур нь хялбар байдаг. Оросын хууль тогтоомжоор, өөр оронд үнэт цаас эзэмших, гадаадын банкинд данс нээх үед ОХУ-ын Төв банк болон Тусгаар улсуудын хамтын нөхөрлөлийн орнууд (СНГ)-ын холбогдох байгууллагуудын зөвшөөрөл шаарддаг. Зөвшөөрлийг авах процедур маш нарийн төвөгтэй байдаг.

Түүнээс гадна гадаадын ямар нэг компанид ажиллах, цалин хөлс авах, тухайлбал тэр компанийн захирал байх нь хөнгөлөлт эдлэх нөхцөл болохгүй. Өөрөөр хэлбэл, захирал, ажиллагсад нь өөрийн цалин хөлсөө мэдүүлж, Оросын иргэний адил татвар төлөх үүрэгтэй. Оросын бага татвартай компаниуд нь хуулийн болон нягтлан бодох бүртгэлийн баримт бичгүүд, үйл ажиллагааны баримт бичгүүдээ зөв бүрдүүлснээр Оросын хууль тогтоомжид бүрэн нийцүүлэн ажилладаг.

Гадаадын оффшороос ялгаатай нь Үндэсний Аюулгүй байдлын /цагдаа, тагнуул зэрэг хүчний байгууллагууд/ байгууллагууд Оросын оффшор компаниудыг бага сонирхдог, учир нь оффшор компанийн үйл ажиллагаа зөвхөн ОХУ-ын нутаг дэвсгэр дотор явагддаг учраас татварын байгууллага л үүнийг анхаардаг байна.

Оросын хөнгөлөлттэй компанитай гэрээ байгуулсан этгээд нь гадаадын оффшор компани байсан тохиолдолд ОХУ-ын Татварын хуулийн 40.2.3-т /үнэ тарифыг зөв хэрэглэсэн эсэх/ зааснаар татварын хяналтыг явуулдаг. Хэрэв татварын байгууллага талуудын гэрээгээр тогтоосон үнийг зах зээлийн үнээс, эсхүл тухайн бүтээгдэхүүнтэй ижил төстэй бараа бүтээгдэхүүнийн үнээс 20 хувиар их буюу бага тогтоосон тохиолдолд татварын алдангийг зах зээлийн үнээс тооцож ногдуулах эрхтэй.

“ЗАРИМ КАТЕГОРИЙН ХҮМҮҮСТ ОХУ-ЫН ГАЗАР НУТГААС ГАДУУР ГАДААДЫН БАНКИНД ДАНС НЭЭХ, МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ БОЛОН ҮНЭТ ЗҮЙЛС ХАДГАЛАХ, ОЛОН УЛСЫН САНХҮҮГИЙН ХЭРЭГСЭЛ ХУДАЛДАН АВАХ, АШИГЛАХЫГ ХОРИГЛОХ ТУХАЙ” ОХУ-ЫН ХУУЛЬ

/Албан бус орчуулга/

ОХУ-ын Төрийн дум. 2013 оны 04 сарын 24
Холбооны зөвлөлөөр дэмжигдсэн огноо: 2013.04.27

Нэгдүгээр зүйл.

Энэхүү хуулиар ОХУ-ын үндэсний аюулгүй байдлыг хангах, лобби үйл ажиллагааг журамлах, хөрөнгө оруулалтын эх үүсвэрийг үндэсний эдийн засагт татан оруулах, авлигалтай тэмцэх үйл ажиллагааг өргөжүүлэх, үр дүнг сайжруулах зорилгоор албан үүргийнхээ дагуу ОХУ-ын тусгаар тогтнол, үндэсний аюулгүй байдлын асуудлаар шийдвэр гаргах түвшинд ажиллаж байгаа зарим категорийн хүмүүсийг ОХУ-ын нутаг дэвсгэрээс гадуур гадаадын банкинд данс нээх, үнэт зүйлс хадгалах, олон улсын санхүүгийн хэрэгсэл худалдан авах, ашиглах үйл ажиллагааг хориглох, мөн энэхүү хориглох заалтанд хамрагдах хүмүүсийн категорийг тодорхойлох, хориглолтыг зөрчиж буй эсэхэд хяналт тавих, зөрчсөн тохиолдолд хүлээх хариуцлагын асуудлыг зохицуулна.

Хоёрдугаар зүйл.

1. ОХУ-ын нутаг дэвсгэрээс гадуур гадаадын банкинд данс нээлгэх, үнэт зүйлс хадгалах, гадаадын санхүүгийн хэрэгсэл худалдан авах, ашиглахыг дараах этгээдүүдэд хориглоно. Үүнд:

1.1 Доорх албан тушаал эрхэлж байгаа хүмүүс:

а/ ОХУ-ын төрийн өндөр албан тушаалтнууд[91] /государственные должности/
б/ ОХУ-ын Ерөнхий прокурорын 1-р орлогч ба орлогчид
в/ ОХУ-ын Төв банкны Захирлуудын зөвлөлийн гишүүд
г/ ОХУ-ын Холбооны улсын субьектүүдын төрийн өндөр албан тушаалтнууд
д/ ОХУ-ын Ерөнхийлөгч, Ерөнхий сайд, Ерөнхий прокуророос томилж, чөлөөөлдөг ОХУ-ын Холбооны улсын төрийн албан тушаалтан
е/ Холбооны улсын субьектүүдын гүйцэтгэх засаглалын байгууллагуудын орлогчид
ж/ ОХУ-ын хуулийн хүрээнд байгуулагдсан, ОХУ-ын Ерөнхийлөгч, Засгийн газраас томилж, чөлөөлдөг төрийн өмчит ААН, корпораци, сан болон бусад байгууллагуудын удирдах албан тушаалтнууд
з/ Хотын захиргаа болон орон нутаг, районы захиргааны дарга

2.2 Хуулийн 1.1-д заасан албан тушаалтнуудын гэр бүлийн хүн, насанд хүрээгүй хүүхэд

2.3 Холбооны улсын хуулиар хориглосон бусад хүмүүс

2. Хуулийн 1.3-т заасан этгээдүүдэд гадаадын банкинд байгаа дансаа хаалгах, эд хөрөнгө, үнэт зүйлсээ хадгалуулахыг зогсоох, олон улсын санхүүгийн хэрэгслүүдээ худалдан борлуулах тодорхой хугацаа олгох ба энэ асуудлыг зохих журмын дагуу хянан шалгаж, хууль зөрчсөн тохиолдолд хариуцлага хүлээлгэнэ.

[91]Государственные должности- ХУ-ын Үндсэн хууль, бусад хуульд заасан Холбооны улсын болон ОХУ-ын субьектүүдын төрийн эрх барих байгууллагуудын албан тушаалтаннууд. Жагсаалтыг ард хавсаргав.

3. Энэ хуулийн 1.1-д заасан хориглолт нь Ерөнхийлөгч, Засгийн газар, Ерөнхий прокурооос томилогдсон боловч ОХУ-ын газар нутгаас гадна орших ОХУ-ын төрийн болон гүйцэтгэх засаглалын байгууллагуудын албан ёсны төлөөлөгчийн газрын албан тушаалтнууд, тэдгээрийн гэр бүл, хүүхдэд үйлчлэхгүй.

Гуравдугаар зүйл.

1. Хуулийн 1.1,1.2 - т заасан этгээдүүд нь энэхүү хууль хүчин төгөлдөр болсноос хойш 3 сарын дотор гадаадын банкинд байгаа дансаа хаалгах, үнэт зүйлс болон бусад санхүүгийн хэрэгсэлээ хадгалуулах, эзэмшихийг зогсоох үүрэгтэй. Заасан хугацаанд хадгаламж дахь хөрөнгөө татаж, дансаа хаалгах арга хэмжээ аваагүй бол тухайн томилогдсон албан тушаалаас нь чөлөөлөх, бүрэн эрхийг нь зогсоох, ажлаас халах арга хэмжээ авна.

2. Хуулийн 1.1, 1.2, 1.3-т заасан этгээдүүд хуульд заасан хугацаанд шаардлагыг хэрэгжүүлж чадахгүй тохиолдолд хөрөнгө захиран зарцуулах эрхийг нь хязгаарлах, саатуулах арга хэмжээг тухайн этгээдийн банкны харилцах данс, үнэт зүйлс болон санхүүгийн хэрэгслийг хадгалж буй орны эрх бүхий байгууллагатай хамтран тухайн орны хууль эрх зүйн хүрээнд 3 сарын хугацаанд авч хэрэгжүүлнэ.

3. Олон улсын санхүүгийн хэрэгсэлд хөрөнгө оруулах байгууллагын хөрөнгийн итгэмжлэгдсэн удирдлагыг хэрэгжүүлэгч, хөрөнгө итгэмжлэн удирдах байгууллагыг үүсгэн байгуулагч, ийм төрлийн байгууллагын удирдах бүрэлдэхүүнд ордог. Энэ хуулиар гадаадад данс нээх, эзэмших, хөрөнгө захиран зарцуулахыг хориглосон албан ташаалтан хууль хүчин төгөлдөр болсноос хойш 3 сарын дотор энэ чиглэлийн үйл ажиллагаагаа зогсоож, чөлөөлөгдөх ёстой.

Дөрөвдүгээр зүйл.

1. Хуулийн 2-р зүйлийн 1.1-д заасан этгээдүүд ОХУ-ын Үндсэн хууль, авлигатай тэмцэх тухай хууль, ОХУ-ын Ерөнхийлөгчийн зарлиг болон холбогдох бусад хуулийн дагуу Хөрөнгө орлогын мэдүүлэгтээ өөрийн нэр дээр болон гэр бүлийн хүн, насанд хүрээгүй хүүхдийн нэр дээр байгаа ОХУ-ын газар нутгаас гадуур эзэмшиж байгаа орлого, хөрөнгө, түүнтэй адилтгах эд зүйл болон тэдгээрийн орлогын эх сурвалжийг мэдүүлнэ.

2. Хуулийн 1.1-д заасан албан тушаалууд дээр нэр дэвшиж байгаа этгээдүүд мөн дээр дурдсан хууль, тогтоомжуудын хүрээнд өөрийн болон эхнэр, хүүхдийн нэр дээр байгаа хөрөнгө, орлогоо мэдүүлэхээс гадна гадаад улсад эзэмшиж байгаа данс, мөнгөн хөрөнгө, үнэт зүйлс, санхүүгийн хэрэгслүүдийн талаар мэдүүлнэ.

3. Иргэн /түүний эхнэр, хүүхэд/ энэхүү хуулиар гадаадад данс эзэмших, захиран зарцуулхыг хориглосон албан тушаалд томилогдсоноос хойш 3 сарын дотор эзэмшиж буй дансаа хаах, үнэт зүйлс хадгалуулахаа зогсоох, санхүүгийн хэрэгслүүдээ худалдан борлуулах үүрэгтэй.

Тавдугаар зүйл.

1. Энэ хуулийн дагуу гадаадын банкинд данс нээлгэх, хөрөнгө хадгалах, үнэт зүйлс болон санхүүгийн бусад хэрэгсэл эзэмших, захиран зарцуулахыг хориглосон этгээдийн хууль сахин биелүүлэх ажиллагаанд хяналт шалгалт хийх шийдвэр гаргахдаа тухайн этгээд хориглолтыг дагаж мөрдөхгүй байгаа талаар холбогдох байгууллагаас ирүүлсэн мэдээллийг үндэслэнэ.

2. Мэдээллийг дараах байгууллага, албан тушаалтнуудаас бичгээр ирүүлнэ. Үүнд:

1/ хууль сахиулах байгууллага, бусад төрийн байгууллага, төв банк, зээлийн байгууллагууд, бусад байгууллагууд, орон нутгийн удирдах байгууллагууд, авлигатай тэмцэх болон хуулийн зөрчил илрүүлэх байгууллагын хэлтэс, албаны ажилтнууд, төрийн байгууллага, нутгийн удирдлагын байгууллага, төв банкны албан тушаалтнууд, олон улсын банкууд, олон улсын байгууллагууд
2/ Байнгын ажиллагаатай улс төрийн намуудын удирдах байгууллагууд, хуулийн дагуу байгуулагдсан иргэний нийгмийн байгууллагууд,
3/ ОХУ-ын нийгмийн танхим/ общественная палата/
4/ Олон нийтийн мэдээллийн хэрэгсэлүүд

3. Нэр хаяггүй мэдээлэл нь хяналт шалгалт явуулах үндэслэл болохгүй.

Зургаадугаар зүйл.

1. Хяналт шалгалт явуулах шийдвэрийг Үндсэн хууль болон авлигатай тэмцэх хууль, бусад хуулийн хүрээнд энэ хуулиар тогтоосон хориглолт болон хязгаарлалтыг дагаж мөрдөж байгаа эсэхэд хяналт тавих эрх бүхий байгууллагын холбогдох албан тушаалтан гаргана.

2. Хяналт, шалгалт явуулах үйл ажиллагааг Үндсэн хууль, авлигатай тэмцэх хууль, бусад хуулиар тогтоосон хориглолт болон хязгаарлалтыг сахин биелүүлж байгаа эсэхэд хяналт тавих журмын дагуу гүйцэтгэнэ.

3. Хяналт шалгалтыг Үндсэн хууль, авлигатай тэмцэх хууль, бусад хуулиар тогтоосон хориглолт болон хязгаарлалтыг сахин биелүүлж байгаа эсэхэд хяналт тавих журамд заасан хугацаанд гүйцэтгэнэ.

Долоодугаар зүйл.

1. Хяналт, шалгалтыг Үндсэн хууль, авлигатай тэмцэх хууль, бусад хуулиар тогтоосон хориглолт болон хязгаарлалтыг сахин биелүүлж байгаа эсэхэд хяналт тавих эрх бүхий байгууллага, тэдгээрийн салбар, хэлтсүүд болон албан тушаалтнууд явуулна.

2. Хяналт шалгалтыг явуулах байгууллага, албан тушаалтан дараах эрхтэй. Үүнд:

1/ өөрийн санаачилгаар хуулийн 1.1-дзаасан этгээдүүдтэй ярилцлага хийх
2/ хуульд заасан мэдээлэл өгөх үүрэг бүхий байгууллагуудаас ирүүлсэн нэмэлт материалуудыг үзэж судлах
3/ мэдээлэл гаргаж өгсөн байгууллага, хүмүүстэй уулзаж гаргаж ирүүлсэн мэдээлэл, материалтай холбоотой тайлбар, тодруулга авах
4/ прокурорын байгууллага, бусад төрийн болон орон нутгийн байгууллага, гүйцэтгэх засаглалын байгууллага, иргэний нийгмийн байгууллага, банкуудад хандаж хуулиар гадаадын банкинд данс нээх, өмч хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалах эрхгүй хүмүүсийн нэр дээр байгаа данс, үнэт зүйлс, санхүүгийн хэрэгслүүдийн талаарх мэдээлэл баримт гаргуулж авах.
5/ хувь хүн, иргэнээс хяналт шалгалт явуулж байгаатай холбогдуулан мэдээлэл лавлагаа гаргуулж авах талаар зөвшөөрөл авах

3. Хяналт шалгалт хийж байгаа байгууллагаас тавьсан хүсэлтийн дагуу мэдээлэл гаргаж өгөх үүрэг бүхий байгууллагууд холбогдох хууль, тогтоомжид заасны дагуу дурдсан хугацаанд холбогдох мэдээллийг гаргаж гөнө.

Наймдугаар зүйл.

Энэхүү хуулиар гадаадын банкинд данс нээх, эзэмших, үнэт зүйлс болон хөрөнгө, бусад санхүүгийн хэрэгсэл эзэмших эрхээ хязгаарлуулсан албан тушаалтан, түүний эхнэр, хүүхэд дараах эрхтэй. Үүнд:

1/ хяналт шалгалт хийж байгаа асуудалтай холбогдуулан бичгээр тайлбар, тодруулга өгөх
2/ нэмэлт материал гаргаж өгөх, түүнтэй холбоотой тайлбар тодруулгыг бичгээр өгөх
3/ хяналт шалгалт явуулж байгаа байгууллага, албан тушаалтны ярилцлага хийсэн байдал, явуулж буй үйл ажиллагаатай холбоотой гомдлыг дээд шатны байгууллага, албан тушаалтанд гаргах. Гомдлыг зайлшгүй авч үзнэ.

Есдүгээр зүйл.

Энэ хуулийн заалтанд хамрагдаж байгаа, гадаадын банкинд данс нээх, хөрөнгө, үнэт зүйл болон санхүүгийн хэрэгсэл эзэмших эрхгүй албан тушаалтан түүнтэй холбоотой хяналт шалгалт явуулах шийдвэр гаргаснаас 60 хоногийн дотор тухайн албан тушаалаас түдгэлзүүлж болно. Дээрх хугацааг хяналт шалгалт явуулах шийдвэр гаргах эрх бүхий албан тушаалтан 90 хоног хүртэл сунгаж болно. Тухайн этгээдийг албан тушаалаас нь түдгэлзүүлсэн хугацаанд уг этгээдийн гадаадын банкинд байршуулсан мөнгөний албан тушаалд хамаарах агуулга хадгална.

Аравдугаар зүйл.

Энэхүү хуулийн хүрээнд ОХУ-ын нутаг дэвсгэрээс гадуур гадаадын банкинд данс нээх, мөнгөн хөрөнгө болон үнэт зүйлс хадгалуулах, санхүүгийн хэрэгсэл эзэмших эрхээ хязгаарлуулсан албан тушаалтны хуулийг сахин биелүүлээгүй зөрчил нь ОХУ-ын Үндсэн хууль болон бусад хуулиар тогтоосон тухайн этгээдийн эрх зүйн статусыг тодорхойлсон заалтуудыг зөрчиж итгэл эвдсэнд тооцогдох ба хугацаанаас нь өмнө тухайн албан тушаалаас чөлөөлөх, бүрэн эрхийг нь хязгаарлах, ажлаас халах үндэслэл болно.

ОХУ-ын Ерөнхийлөгч В. Путин
Москва, Кремль
№79-ФЗ

ХАВСРАЛТ.

ОХУ-ын Төрийн өндөр албан хаагчдын холбогдох лавлагаа

Государственные должности - ОХУ болон Холбооны улсын субьектүүдын төрийн байгууллагын бүрэн эрхийг хэрэгжүүлэх Үндсэн хууль болон бусад хуулиар тодорхойлсон төрийн өндөр албан тушаалтнууд. Эдгээр албан тушаалтнууд нь төрийн албан хаагч /государственная служба/-аас ялгаатай. ОХУ-ын Ерөнхийлөгчийн 1995.01.11-ны өдрийн 32 тоот зарлигаар дараах албан тушаалтнуудыг төрийн өндөр албан тушаалтанд тооцож жагсаалт баталсан. Үүнд:

1. ОХУ-ын Ерөнхийлөгч
2. Ерөнхий сайд
3. Ерөнхий сайдын 1-р орлогч
4. Ерөнхий сайдын орлогч- /бүс нутаг хариуцсан Ерөнхийлөгчийн төлөөлөгч/

5. Шадар сайдууд
6. Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын дарга
7. ОХУ-ын Сайд нар
8. ОХУ-аас гадаад суугаа бүрэн эрхэт элчин сайд нар
9. ОХУ-аас олон улсын байгууллага, гадаада суугаа албан ёсны төлөөлөгчид
10. Холбооны хурлын Холбооны зөвлөлийн дарга
11. Холбооны хурлын зөвлөлийн даргын 1-р орлогч
12. ХУ-ын Холбооны хурлын зөвлөлийн дарга, орлогч, комиссийн гишүүд
13. ХУ-ын төрийн Думын дарга, дэд дарга,
14. Төрийн думын Хороодын дарга, орлогчид
15. Төрийн думын дэд, түр хороодын дарга
16. Төрийн думын гишүүд /Хороодын гишүүд/
17. Үндсэн хуулийн цэцийн дарга, дэд дарга, шүүгчид, нарийн бичгийн дарга
18. Дээд шүүхий дарга, орлогч, шүүгчид
19. Арбитрийн шүүхийн дарга, орлогч, шүүгчид
20. ОХУ-ын Ерөнхий прокурор
21. ОХУ-ын мөрдөн шалгах хорооны дарга
22. ОХУ-ын Үндэсний аюулгүй байдлын зөвлөлийн нарийн бичгийн дарга
23. Хүний эрхийн хорооны дарга
24. ОХУ-ын субьектүүдын гүйцэтгэх засаглалын дээд байгууллагуудын дарга нар
25. Үндэсний аудитийн /Счётная палат/- газрын дарга, орлогч, аудиторууд
26. Төв банкны ерөнхийлөгч
27. Сонгуулийн ерөнхий хорооны дарга, орлогч, нарийн бичгийн дарга, гишүүд/ орон тооны/
28. ОХУ-ын шүүхийн дарга, орлогч, шүүгчид
29. ОХУ-ын дээд шүүхийн дэргэдэх Шүүх департментийн /судебный департмент/ ерөнхий захирал

* * *

АШИГЛАСАН МАТЕРИАЛ

1. http://aoghs.org
2. http://petrowiki.org
3. http://www.offshore-mag.com
4. http://www.oecd.org
5. http://business.rin.ru
6. http://maizorig.wordpress.com
7. http://www.oecd.org
8. http://offschorbystro.ru
9. http://business.rin.ru
10. http://maizorig.wordpress.com
11. Макаогийн Оффшор хууль (Offshore Law. Decree-law no. 58/99M), 1999 он. http://bo.io.gov.mo
12. Yvonne S W Fong, “An introduction to Offshore Law of Macau”, HongKong, 2003.
13. http://www.mta.mn
14. “Российская газета” – Федеральный выпуск №5859 от 15 августа 2012 г.
Эх сурвалж: http://www.rg.ru/gazeta/2012/08/15.html
15. Францын “Улс төрийн ил тод байдлын тухай” хууль - LOI organique n° 2013-906 du 11 octobre 2013 relative a la transparence de la vie publique. Эх сурвалж: http://www.legifrance.gouv.fr/